

ԴՈՒՆ ՀԱՐՑՈՒՐ «ԿԿՈՒ»Ն ԹՈՂ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ

Ո՞վ Գտած Է Քարիւղը

Քարիւղը մարդոց ծանօթ է շատ հին ժամանակներէ: Աշխարհի կարգ մը շրջաններու մէջ, ինչպէս՝ Մերձաւոր Արեւելքի, անհկա կը հոսի գետնին մակերեսին վրայ եւ հետեւաբար դիրին է գայն գտնելը: Հին ժամանակներու ժողովուրդները քարիւղը կը գործածէին լուսաւորելու կամ նաւերուն մարմինը ծեփելու համար:

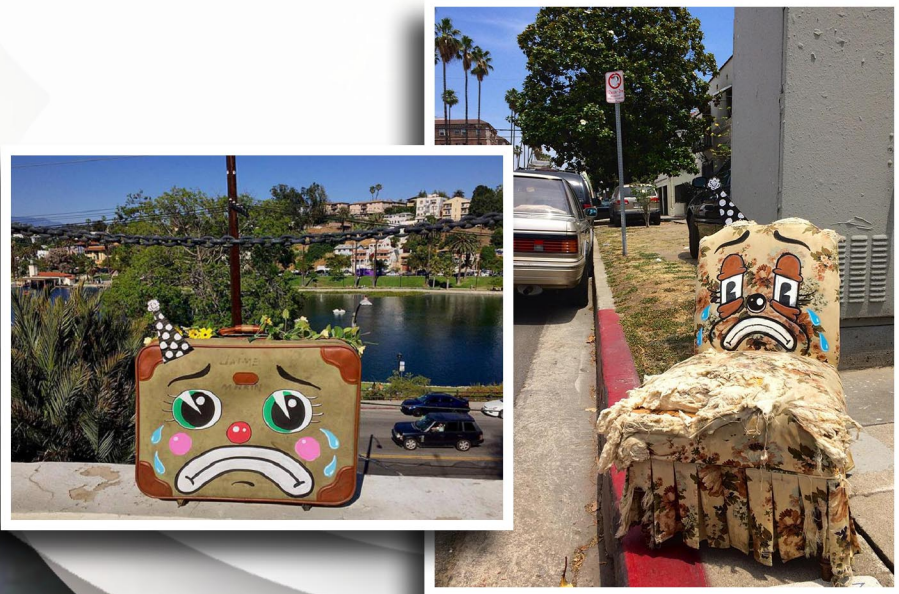
Ինչո՞ւ Ազլերէնը Աշխարհի Մէջ Ամենէն Աւելի Գործածուող Լեզուն Է

Անզլերէնը աշխարհի մէջ ամենէն հզօր լեզուն է, որովհետեւ ընդհանրապէս ան կը դասաւանդուի իբրեւ 2-րդ լեզու: Ան կը ծառայէ առեւտրական գործառնութիւններու, դիւանագիտութեան եւ գիտութեան մէջ:

Ինչո՞ւ: Որովհետեւ անգլիացիները մեծ նաւաստիներ էին, որոնք հիմնած են ընդարձակ կայսրութիւն մը: Անոնց լեզուն իրենց հետ ճամբորդած է: Սակայն աշխարհի մէջ ամենէն շատ գործածուող լեզուն չինարէնն է, որովհետեւ աշխարհի վրայ ամենէն մեծ թիւով չինացիներ կան:

Ինչո՞ւ Կրակը Կը Տարցնէ

Երբ մենք լուցկի մը կը քսենք քերթիչին վրայ, անհկա կը բռնկի որովհետեւ ջերմաստիճանը շատ բարձր է, եւ լուցկիին փայտը կրակ կ'առնէ: Այս քիմիական հակազդեցութիւնը՝ կիզանիւթը, կ'արտադրէ շատ մեծ տաքութիւն: Անհկա կը յառաջանայ փայտի հիւլէներու փճացումէն արձակուած ուժանիւթէն: Կրակ առած փայտը կ'անցնի հաստատուն վիճակէն՝ փլագմայի վիճակի:

Թիւ ռասրսստ՝ Ռիթս Կարտա-Տըրիբեն
Նպարաճարդ՝ Ռաֆի Բեօրճեան

ՀԻՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ ՀՏՊԻՏՆԵՐՈՒ ԿԸ ՎԵՐԱԾՈՒՆ...

Աշխարհի շուրջ տարբեր քաղաքներուն մէջ կը պատահի, որ հանդիպինք դուրսը լքուած հին բազմոցներու, հին պատկերասփիւռներու, հինցած եւ մաշած անկողիներու: Անոնց տերերը այս առարկաները լքած են մայթին վրայ՝ անոնցմէ ձեռքազատուելու համար, յուսալով որ քաղաքի աղբահաւաքները զանոնք կը հաւաքեն եւ աղբանոց կամ վերամշակումի կեդրոն կը տանին:

Ընդհանրապէս այն անձերը, որոնք այս հին առարկաները փողոցին մէջ կը լքեն, չեն կրնար երեւակայել, թէ անոնք կրնան երկրորդ կեանք մը ունենալ ընկերային ցանցերուն վրայ, կամ նոյնիսկ իսկական կեանք մը՝ նոր տերերու մօտ:

Միացեալ Նահանգներ՝ Լոս Անճելըսի մէջ, փողոցի անանուն արուեստագետ մը սկսած է կերպարանափոխել այս լքուած առարկաները: Իր այս գործերը «Լոնսըմ թաուն» ծածկանունով ստորագրող արուեստագետը այս լքուած առարկաները կը վերածէ տխուր հուպիտներու դէմքերու: Այս ձեւով ան կարելիութիւնը կու տայ քաղաքի բնակիչներուն՝ այս «աղբերը» տեսնելու աւելի հաճելի երևոյթի մը տակ: Անոր շնորհիւ՝ նոր կերպարանք ստացած այս հին առարկաները երկար ժամանակ չեն մնար փողոցին մէջ: «Սթրիթ արթ»ի (փողոցի արուեստ) սիրահարները շատ շուտ անոնց երկրորդ տուն մը կը հայթայթեն:

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

- * Ծովաստղերը աչք չունին: Անոց թելերը լոյսը «կը գգան»:
- * 185 տարբեր տեսակի մտաւորապէս 4.5 միլիառ թռչուններ ամէն ձմեռ դէպի Ափրիկէ կը գաղթեն:
- * 1973 թուականին Արապէլլա եւ Անիթա առաջին երկու սարդերն էին, որոնք անշրպետ ճամբորդեցին:
- * Ռիսսո դիփինները կրնան իրենց շունչը բռնել 30 վայրկեան:
- * Ջոջիկ մը կրնայ հարիւրաւոր մծեղներ ուտել ամէն գիշեր:
- * Փտած հաւկիթներու հոտը շատ գրաւիչ կը թուի թելատներուն:
- * Ուղտերը կրնան մէկ շունչով խմել մինչեւ 145 լիթր ջուր:
- * Աւստրալիական տաք անապատին մէջ ագեվագները իրենց վերին թաթերը կը լիզեն զովանալու համար:

ԽԱՂԷՐ

Կրնա՞ս գտնել այս տան մէջ գրտնուող 16 արտասովոր մանրամասնութիւնները:

Ո՞ր է արդեօք ելքի ճամբան:

Առաջարկած գոյներովս եթէ ներկես շատ գեղեցիկ պատկեր մը կ'ունենաս:

- 1.- Կանաչ,
- 2.- Բաց մոխրագոյն,
- 3.- Կարմիր,
- 4.- Կապոյտ,
- 5.- Վարդագոյն

ԻՆՉՊԵՐՍ ՍՈՐՎԵՑԱՅ
«ԱՅՆՈՒԱՄԵՆԱՅՆԻ»
 ԲԱՌԸ

Մայրիկս այդ բառը շատ կը գործածեր:
 - Սահա՛կ,- կ'ըսեր ան հայրիկիս,- այնուամենայնիւ՝ երեխաները օդափոխութեան պէտք է տանինը:
 - Սահա՛կ,- կ'ըսեր ուրիշ անգամ,- այնու-

մենայնիւ դուն առողջութեանդ հոգ պէտք է տանիս:

Ես կը մտածեի, թէ ինչո՞ւ մայրիկս է՛րսեր՝ «Սահա՛կ, երեխաները օդափոխութեան պէտք է տանինը» կամ՝ «Սահա՛կ, դուն առողջութեանդ հոգ պէտք է տանիս», առանց այդ «այնուամենայնիւ»ին:

Օր մը հարցուցի մայրիկիս, թէ ի՞նչ կը նշանակէ «այնուամենայնիւ»:

Մայրիկս սկսաւ բաներ մը բացատրել պարզ ու բարդ բառերու մասին, թէ ինչպէս «այն» եւ «ամեն» բառերը միանալով նոր բառ կը դառնան: Ես մտիկ ըրի: Շատ բան չհասկցայ, բայց պատասխանեցի.

- Յա՛, հասկցայ...

Միտքես կ'ըսեի. «Վնաս չունի, երբ որ մեծնամ՝ կը սորվիմ»:

Բայց այդ «այնուամենայնիւ»ը կարծես գլխուս մէջ բոյն դրած էր ու զիս հանգիստ չէր ձգեր, միտքես չէր ելլեր...

Օր մը ժիրայր զիս բակէն կանչեց: Քեռին մօրուքով ոչխար մը բերեր էր գինին:

- Մա՛, ժիրայր քեռին մօրուքով ոչխար բերեր է, երթամ տեսնեմ,- ըսի մօրս՝ անհամբեր:

Մայրիկս սկսաւ խնդալ:

- Մօրուքով ոչխար է՛րլլար, ատիկա ա՛յծ է:

- Բայց, մա՛, ոչխա՛ր է, միայն թէ մօրուք ունի:

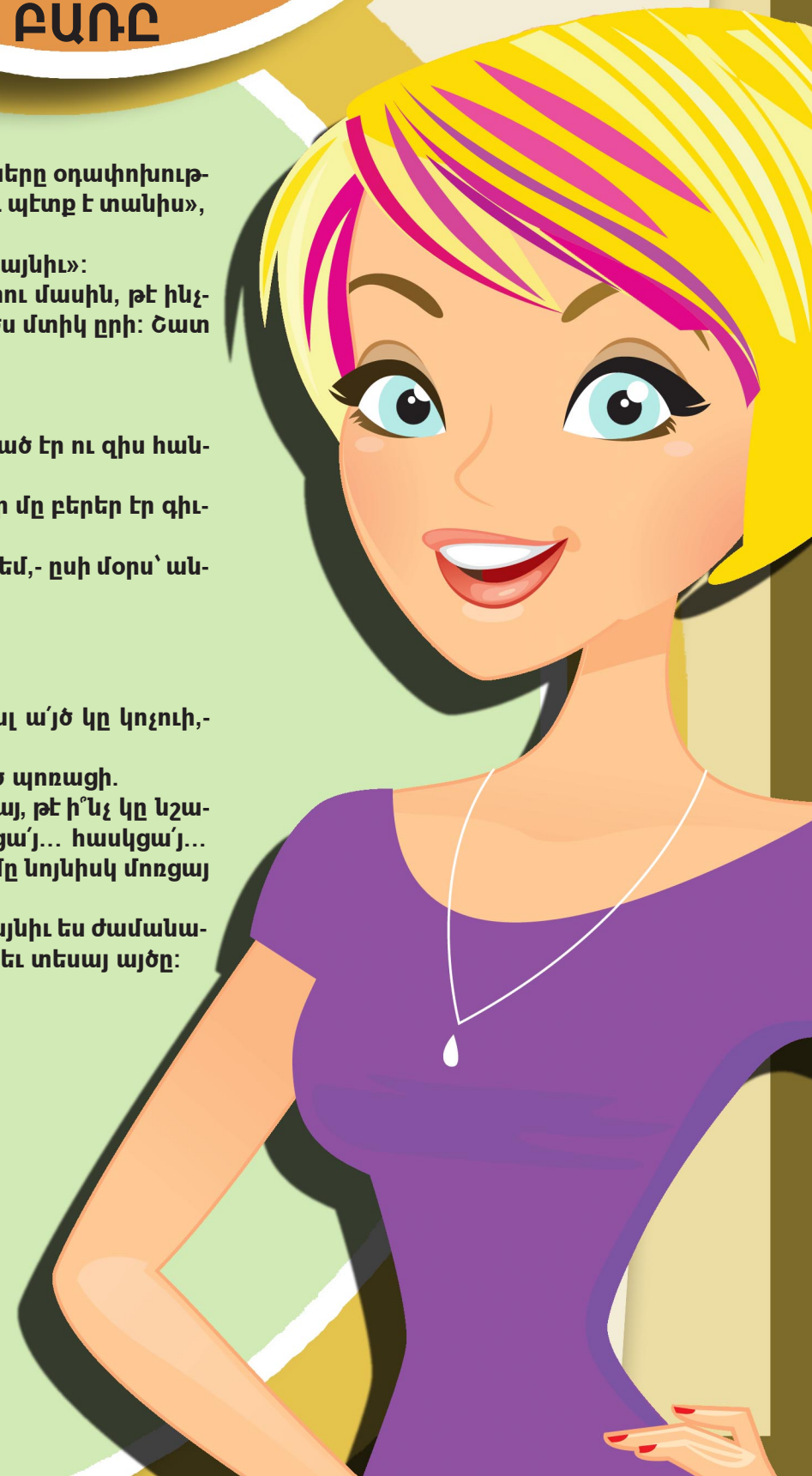
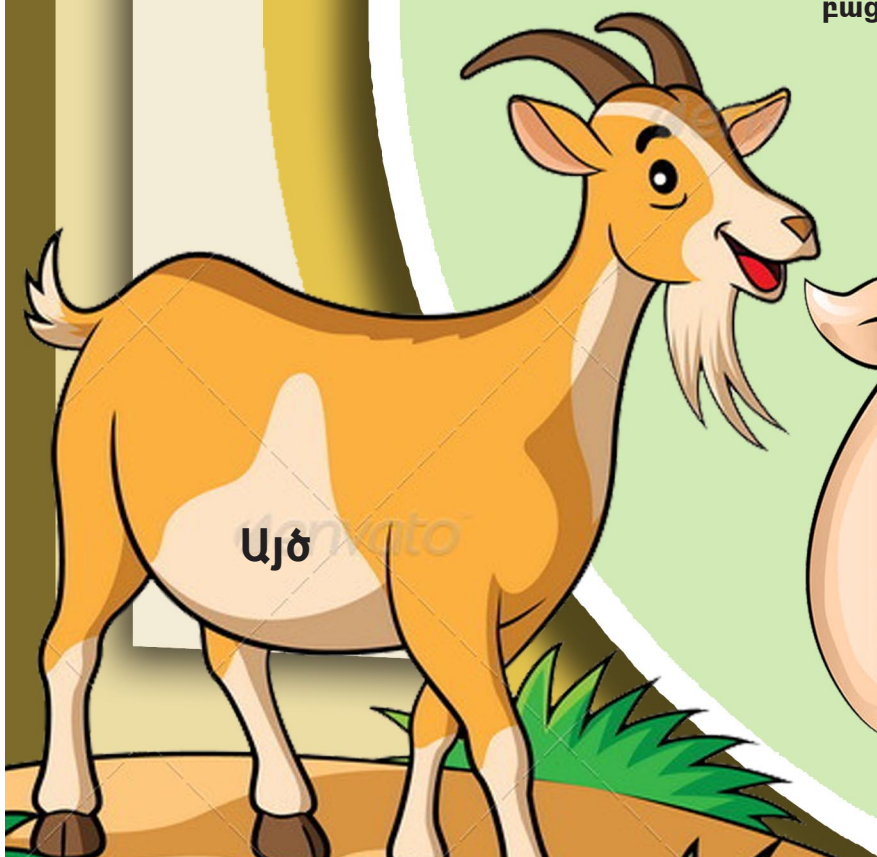
- Թէ՛ մօրուք ունի, թէ՛ բուրդը տարբեր է, այդ պատճառով ալ ա՛յծ կը կոչուի,- բացատրեց մայրս:

- Այնուամենայնիւ շատ կը նմանի ոչխարի,- ըսի եւ յանկարծ պոռացի.

- Վա՛յ, մայրի՛կ, այնուամենայնիւ ես հասկցայ, թէ ի՞նչ կը նշանակէ «այնուամենայնիւ»: Հասկցա՛յ... հասկցա՛յ...

Ես շատ ուրախ էի ու պահ մը նոյնիսկ մոռցայ «մօրուքով ոչխար»ը:

Այնուամենայնիւ ես ժամանակին հասայ եւ տեսայ այծը:

ԱՉՆԻՒ ԶՍԿԱՆԵՐ՝ ՊԱՅՈՒՆՏԱԾ ԲՈՓԵՆՅԱԿԸՆԻ ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ

Քոփենհակընի անտառին մեջ պահուղտած են մոռցուած վեց հսկաներ:

Ո՛չ, ասիկա հեքիաթի սկիզբ չէ, այլ՝ իրականութիւն: Այս ծրագիրը յղացած է դանիացի արուեստագետ Թովմաս Տամպոն: Գործածուած տարբեր տեսակի փայտի կտորներով եւ խումբ մը կամաւորներու օգնութեամբ, ան ստեղծած է անհաւատալի եւ բարի վեց հսկաներ, որոնք զետեղուած են իր ծննդավայր Քոփենհակըն քաղաքին անտառին մէջ:

Անտառին մէջ փոքրիկ եւ մեծ պտտողներուն բնութեան պահպանման եւ վերամշակումին մասին անդրադառնալ տալու համար Թովմաս Տամպո երեւակայած է քարտէզ մը, ուր նշանակուած են այս տարօրինակ եւ ազնիւ հսկաներուն վայրը: Այս ձեւով այցելուները կը մասնակցին իսկական գանձի փնտռութի մը, որուն գանձը պիտի ըլլայ հանդիպումը՝ Փոքրիկ Թիլտի, քնացող Լուիի, Օսքարի եւ անտառին ուրիշ մոռցուած հսկաներուն հետ:

Էջլիփս շունը ամեն օր փոխադրակառքը կ'առնէ...

Սիաթըլի մէջ, Սիացեալ նահանգներ ամեն մարդ կը ճանչնայ Էջլիփսը: Այս տարօրինակ եզ շունը իսկական տեղական հանրածանօթ դէմք մըն է: Անոր իւրայատկութիւնը ամեն օր ան միևնազը հանրային փոխադրակառք կ'ըլլէ եւ կ'իջնէ չորս կայարան հեռու: Անոր միակ նպատակն է իր նախասիրած հանրային պարտէզը երթալ, ուր ետքը իրեն պիտի միանայ իր տէրը:

Մինչ այդ ան մեծ ուրախութիւն կը պատճառէ փոխադրակառքի տարբեր վարիչներուն եւ ճամբորդներուն:

10 ՏԱՐԵԿԱՆ ՉԱՐԼԻ ԿԸ ՍՐԲԱԳՐԵ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ ՍԽԱԼԸ

Իր ծնողքին հետ Լոնտոնի «Նաչըրըլ հիսթորի միւզիում» թանգարան այցելութեան մը ընթացքին 10 տարեկան Չարլի Էտուար նշմարած է սխալ մը՝ հոյամողէզի մը անուան վերաբերեալ: Չարլի նախապատմութեան եւ յատկապէս հոյամողէզներու մեծ սիրահար մըն է: Հետեւաբար ան անմիջապէս կը նկատէ, որ հոյամողէզի մը պատկերին տակ արձանագրուած անունը սխալ է: Չարլի կը հաստատէ, որ հոյամողէզի մը պատկերին տակ արձանագրուած անունը սխալ է: Չարլի կը հաստատէ, որ ներկայացուած հոյամողէզի դիմաստուերը փոթոթութեամբ դիմագիծն էր, եւ ոչ՝ օվիրափթոթիկը ինչպէս գրուած էր բացատրականին մէջ:

Սորվելու բուն պահանջը շատ փոքր տարիքին արտայայտուած է Չարլիի մէջ: Այս մանչուկը սկսած է համայնագիտարաններ կարդալ 3 տարեկանին: Այս պատճառով է, որ անոր ծնողները շուարած են երբ ան նման հաստատում մը կատարած է: Ծիշո՞ղ է, որ Չարլի ունի անսահման տեղեկութիւններ այդ նիւթին մասին, սակայն բնագիտական նման մեծ թանգարան մը կըրնա՞յ սխալական ըլլալ:

Երբ լուրը կը հասնի թանգարանի պատասխանատուին, ան կ'անդրադառնայ կատարուած սխալին եւ կը գնահատէ Չարլին: Ան կը խոստանայ անմիջապէս խօսիլ պատասխանատու խմբակին հետ՝ սխալը սրբագրելու համար եւ կը խրատէ Չարլին՝ շարունակել այս նիւթին հանդէպ պահել իր հետաքրքրութիւնն ու խանդավառութիւնը:

